

Remissvar på Betänkandet En gymnasieutbildning för alla - åtgärder för att alla unga ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (SOU 2016:77)

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen är inte ordinarie remissinstans, men väljer att lämna ett svar på betänkandet.

Vi väljer att kommentera valda delar av betänkande, som framför allt gäller yrkesprogrammen.

Högskolebehörighet

Betänkandet föreslår att man utvecklar yrkesprogrammen så att de ger högskolebehörighet. I dagsläget måste man lägga till kurser för att uppnå detta. Man föreslår att "kurser som leder till grundläggande högskolebehörighet ska ingå som ett grundpålåg på alla yrkesprogram" (sid 41). Detta tycker Energiföretagen är positivt, men ställer sig frågande till hur man ska få utrymme till detta inom programmens idag 2500 poäng. De högskoleförberedande programmen har idag 2800 poäng.

Energiföretagen Sverige är positivt inställda till att kurser som leder till grundläggande högskolebehörighet ska ingå som ett grundpålåg på alla yrkesprogram, men efterfrågar ett förtydligande om det också kräver kompromisser av t.ex. praktiska undervisningsmoment.

Lika behörighetskrav för alla nationella program - att vidare diskutera

Energiföretagen Sverige vill belysa risken med detta förslag, som kan medföra att elever med svaga studieresultat i grundskolan inte ges möjlighet att studera vidare på gymnasial nivå. Gymnasiet, med sina olika program och breda möjlighet för elever att skaffa sig kunskaper inom sina respektive intresseområden bör kvarstå.

Estetiskt ämne i alla program

Betänkandet föreslår att ett estetiskt ämne ska ingå i alla program, det gör det inte idag sedan de senaste förändringarna i Gymnasieskolan (Gy11). Detta togs bort bl.a. med motiveringen att frigöra tid för kärnämnen. Nu vill man återinföra det estetiska ämnet eftersom man anser att estetiska ämnen är viktiga för individernas utveckling av kreativa förmågor.

Energiföretagen Sverige är positivt inställda till att man inför ett estetiskt ämne i alla program, eftersom det är en tydlig signal om att man vill se till "hela" individens utveckling, inte "bara" undervisning i teori och praktik.

Förbättrad studiemiljö

Betänkandet föreslår flera åtgärder för att egentligen öka elevernas studiemiljö och studiemotivation. Man förordar att skoldagarna ska planeras med sammanhållna skoldagar, jämt fördelade under veckan. Man belyser faran till högre olovlig frånvaro med att ha för stora "hål" i det dagliga schemat. Man belyser också trenden att mer och mer teoretisk undervisning sker utan lärarstöd, vilket bör bromsas genom bättre uppföljning av undervisningstid. Betänkandet talar även om att starta ett arbete för att återinföra ämnesbetygen. Idag får eleverna kursbetyg, vilket betyder att de flera gånger under gymnasietiden börjar om från noll i varje kurs. Går man över till ämnesbetyg ökar chanserna att förbättra sina studieresultat över tid.

Energiföretagen Sverige är positiva till alla åtgärder som syftar till en bättre arbetsmiljö och ökar fokus på utbildningen, i skolan.

En obligatorisk gymnasieskola

Betänkandet jämför den svenska frivilliga gymnasieskolan med övriga europeiska länders olika modeller för obligatorisk gymnasieutbildning och skolplikt till t.ex. myndighetsåldern. Betänkandet slår fast att ett införande av obligatorisk gymnasieskola i praktiken inte skulle göra någon större skillnad för deltagandet i den svenska gymnasieskolan. 98% av landets ungdomar i gymnasieåldern deltar i en gymnasieutbildning. Som det står i betänkandet, "Sverige, som inte har någon utbildningsplikt efter grundskolan, vid en europeiskjämförelse uppvisar goda resultat vad gäller ungdomars deltagande i utbildning." (sid 294).

Energiföretagen Sverige stödjer betänkandets resonemang och slutsats i fråga om obligatorisk gymnasieskola.

Läraryrket

Betänkandet slår fast att en av utmaningarna för en förbättrad gymnasieskola, med högre examensgrad till exempel är bristen på utbildade lärare. För lärare på yrkesprogrammen råder i det närmaste en akut kris. Kartläggningar från Skolverket i oktober 2014 visar att 53% av alla yrkeslärare är 50+ och inom vissa program är en stor andel 60+ (t.ex. inom el-och energi där 30 % är över 60!) Läs mer [här, se sida 17](#). Universitetskanslerämbetet (UKÄ) säger att det endast examineras hälften av rekryteringsbehovet av yrkeslärare i Sverige idag. Läs mer [här, se sida 80](#). Om detta skrivs det minimalt i betänkandet.

Energiföretagen Sverige välkomnar en dialog som kan leda till åtgärder för att förebygga en akut brist på yrkeslärare.

Stockholm som ovan

Pernilla Winnhed
vd, Energiföretagen Sverige